

INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF v

RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET EUROPEES ENERGIEBELEID EN -RECHT

JAN GEKIERE 1

Inleiding 1

Hoofdstuk 1. De nieuwe Europese energiewetgeving 2

Afdeling 1. De richtlijnen betreffende gemeenschappelijke regels

voor de interne markt voor elektriciteit en gas 2

§ 1. Terminologie 4

§ 2. De kalender voor de vrijmaking 5

§ 3. Openbaredienstverplichtingen en consumentenbescherming .. 5

§ 4. Toegang tot de netten 7

§ 5. Verplichte juridische scheiding tussen transport- en
distributienetbeheerders en de overige delen van het
bedrijf (ontvlechting) 8

§ 6. De regelgevende instanties 9

§ 7. Verslaggevingsplicht 13

§ 8. De fondsen voor ontmanteling van nucleaire installaties 14

Afdeling 2. Verordening (EG) nr. 1228/2003 van het Europees

Parlement en de Raad van 26 juni 2003 betreffende de voor-

waarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende
handel in elektriciteit 15

§ 1. Vergoedingsmechanisme voor elektriciteitsstromen
tussen transmissiesysteembeheerders 16

§ 2. Tarieven voor de toegang tot de netten 17

§ 3. Interconnectiecapaciteit tussen transmissienetten 18

§ 4. Overige bepalingen 19

A. Richtsnoeren 19

B. Regelgevende instanties 20

C. Verschaffing van informatie en vertrouwelijkheid 20

Afdeling 3. Beschikking nr. 1229/2003/EG van het Europees

Parlement en de Raad van 26 juni 2003 tot opstelling van

richtsnoeren voor trans-Europese netwerken in de energie-
sector en houdende intrekking van Beschikking nr. 1254/96/EG ... 21

Afdeling 4. Beschikking nr. 1230/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 tot vaststelling van een meerjarenprogramma voor acties op energiegebied: “Intelligente energie-Europa” (2003-2006)	24
Afdeling 5. Verordening (EG) nr. 405/2003 van de Raad van 27 februari 2003 betreffende het communautaire toezicht op de invoer van steenkool van oorsprong uit derde landen	26
Afdeling 6. Andere wetgeving	28
Hoofdstuk 2. Wetgeving in voorbereiding	28
Afdeling 1. De bepalingen over energie in het Ontwerp-Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa	29
Afdeling 2. De recente maatregelen van de Commissie met betrekking tot de infrastructuur en de voorzieningszekerheid	31
§ 1. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten	32
A. Streefwaarden	33
B. Bevordering van energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten	33
C. Verslaggeving	35
§ 2. Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake maatregelen om de continuïteit van de elektriciteitsvoorziening en de infrastructuurinvesteringen te waarborgen	35
A. Evenwicht vraag en aanbod	36
B. Investerings	37
C. Veiligheid	37
§ 3. Voorstel voor verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de voorwaarden voor de toegang tot gastransmissienetten	38
§ 4. Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot opstelling van richtsnoeren voor trans-Europese netwerken in de energiesector en houdende intrekking van beschikkingen 96/391/EG en 1229/2003/EG	40
Afdeling 3. De voorstellen voor richtlijnen inzake de veiligheid van nucleaire installaties en inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval	41
§ 1. Voorstel voor een Richtlijn (Euratom) van de Raad houdende vaststelling van de fundamentele verplichtingen en algemene beginselen op het gebied van de veiligheid van nucleaire installaties	41

§ 2. Voorstel voor een richtlijn (Euratom) van de Raad inzake het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval	43
Afdeling 4. Het voorstel voor een richtlijn betreffende maatregelen tot veiligstelling van de aardgasvoorziening	44
Afdeling 5. Het voorstel voor een richtlijn inzake de bevordering van warmtekrachtkoppeling op basis van vraag naar nuttige warmte	47
Afdeling 6. Andere voorstellen	50

RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET FEDERALE ENERGIEBELEID EN -RECHT

TOM VANDEN BORRE en BRAM DELVAUX	51
--	----

Inleiding	51
----------------------------	----

Hoofdstuk 1. Wijzigingen in het federale beleid ten aanzien van het vreedzame gebruik van kernenergie

Afdeling 1. De Wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie	52
Afdeling 2. De Wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales	54
§ 1. Basisbeginselen en toepassingsgebied van de wet	55
§ 2. Het Opvolgingscomité	56
§ 3. De aanleg van de provisies	58
§ 4. Het beheer van de provisies	59
§ 5. Evaluatie	61

Hoofdstuk 2. Evolutie van het federale beleid inzake de elektriciteits- en gasmarkt

Afdeling 1. Wet van 14 januari 2003 tot wijziging van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt	64
Afdeling 2. Wet van 20 maart 2003 tot wijziging van de Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, van de Wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 en van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt	64

§ 1.	Afschaffing van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas	65
§ 2.	Vaststellen van maximumprijzen en sociale tarieven	66
§ 3.	De oprichting van een ombudsdienst	68
§ 4.	De nieuwe definities in de Elektriciteitswet	70
§ 5.	De overeenstemming met het nieuwe Technisch Reglement	71
§ 6.	Activiteiten van Elia buiten het beheer van het net en activiteiten in het buitenland	72
§ 7.	Energiebeurs	73
§ 8.	Aanvullende wijzigingen aan de Gas- en/of Elektriciteitswet	74
	A. Wijzigingen aan de Gas- en Elektriciteitswet	74
	B. Wijzigingen aan de Gaswet	75
	C. Wijzigingen aan de Elektriciteitswet	75
	Afdeling 3. Wet van 12 augustus 2003 tot wijziging van artikel 15/5 van de Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen	77
	Afdeling 4. Programmawet van 22 december 2003	78
	Hoofdstuk 3. De uitvoeringsbesluiten	81
	Afdeling 1. De nadere regels betreffende de federale bijdrage	81
§ 1.	De nadere regels betreffende de federale bijdrage op de elektriciteitsmarkt	81
§ 2.	De nadere regels betreffende de federale bijdrage op de gasmarkt	85
	Afdeling 2. Sociale tarieven	87
§ 1.	Koninklijk Besluit van 22 december 2003 tot bepaling van de nadere regels voor de financiering van de reële nettokost die voortvloeit uit de toepassing van maximumprijzen voor de levering van elektriciteit aan residentiële beschermde klanten	90
§ 2.	Koninklijk Besluit van 22 december 2003 tot bepaling van de nadere regels voor de financiering van de reële nettokost die voortvloeit uit de toepassing van maximumprijzen voor de levering van aardgas aan residentiële beschermde klanten	91
	Afdeling 3. Wijziging van de samenstelling van de Algemene Raad van de CREG	92
	Afdeling 4. Afschaffing van de procedure om in aanmerking komende afnemer te worden	93
	Afdeling 5. De algemene tariefstructuur voor nieuwe transportinfrastructuren erkend als zijnde van nationaal of Europees belang	93

Afdeling 6. Energiebalansen	94
Conclusie	95
RECENTE ONTWIKKELINGEN IN HET GEWESTELIJK ENERGIEBELEID EN -RECHT	
LENNART DERIDDER	97
Inleiding	97
Hoofdstuk 1. De Vlaamse elektriciteitsmarkt	98
Afdeling 1. De bescherming van de huishoudelijke afnemer	98
Afdeling 2. De facturatie en wanbetaling	99
Afdeling 3. De opzegging	100
Afdeling 4. Budgetmeter	100
Afdeling 5. De afsluiting door de netbeheerder	101
Afdeling 6. Contracten en kosten	101
§ 1. Contracten	101
§ 2. Kosten	102
Afdeling 7. De gratis elektriciteit	103
§ 1. De decretale regeling	103
§ 2. De uitvoering	104
Afdeling 8. Openbare verlichting	105
Afdeling 9. Rationeel energiegebruik	105
§ 1. Verplichtingen netbeheerders	105
§ 2. Verplichtingen leveranciers	106
Hoofdstuk 2. De Vlaamse aardgasmarkt	107
Hoofdstuk 3. De Waalse elektriciteitsmarkt	107
Afdeling 1. De sociale openbare dienstverplichtingen	107
Afdeling 2. Beperking van de contractuele vrijheid	108
Afdeling 3. Wanbetaling	109
Afdeling 4. Beschermd afnemers	110
Afdeling 5. Wanbetaling in een geliberaliseerde markt	110
Afdeling 6. Rationeel energiegebruik	111
Afdeling 7. Rationele energieprijzen	111
Afdeling 8. Heffingen	112
Hoofdstuk 4. De Waalse aardgasmarkt	112
Afdeling 1. De leveringsvergunning	112

Afdeling 2. Aanduiding van de netbeheerders	113
Afdeling 3. In aanmerking komende afnemers	114
Hoofdstuk 5. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	114
Besluit	114
VAN GRIJS NAAR GROEN, EN WEER TERUG: GROENE	
ENERGIE IN 2003	
TIM VERMEIR	117
Hoofdstuk 1. Inleiding	117
Hoofdstuk 2. Europese regelgeving	119
Afdeling 1. CO ₂ – verhandelbare emissierechten	119
§ 1. Inleiding	119
§ 2. Vergunningsstelsel	120
§ 3. Nationaal allocatieplan	122
§ 4. Toewijzing van emissierechten	124
Principe	124
Toekenning	125
Inlevering	126
Overdracht	127
Afdeling 2. Rationeel energiegebruik	128
§ 1. Energie-efficiëntie – Etikettering	128
§ 2. Energie-efficiëntie – Gebouwen	129
Afdeling 3. Hernieuwbare energiebronnen	130
Afdeling 4. Overige – Steunprogramma's	130
Hoofdstuk 3. Federale afspraken over groene energie	131
Afdeling 1. Vooraf: het regeerakkoord	131
Afdeling 2. CO ₂ – Kyoto-fonds	132
Afdeling 3. Rationeel energiegebruik	133
Afdeling 4. Hernieuwbare energiebronnen	133
Hoofdstuk 4. Vlaamse ontwikkelingen	134
Afdeling 1. CO ₂ – Benchmarking	134
Afdeling 2. Rationeel energiegebruik	141
§ 1. Openbare dienstverplichtingen rationeel energiegebruik ...	141
§ 2. Overige	141

Afdeling 3. Hernieuwbare energiebronnen	142
§ 1. Warmtekrachtkoppeling	142
§ 2. Vervoer elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen	144
RECENTE ONTWIKKELINGEN INZAKE ENERGIE EN MEDEDINGINGSRECHT	
KOEN PLATTEAU	147
Inleiding	147
Hoofdstuk 1. Ontwikkelingen in het Belgisch mededingingsrecht ..	148
Afdeling 1. De Electrabel-dossiers	148
§ 1. Achtergrond bij deze dossiers	148
§ 2. De houding van de Raad voor de Mededinging	150
§ 3. Creatie of versterking van een machtspositie	151
§ 4. Het finaal pakket voorwaarden en verplichtingen	153
§ 5. Eind goed, al goed? Enkele kritische bedenkingen	156
A. Mededingingsrechtelijke analyse: het knelpunt van de toegang tot capaciteit	157
B. Commentaar bij het finaal pakket voorwaarden en verplichtingen	159
1. Contractuele relaties	159
2. Levering	159
3. Toegang tot capaciteit	160
C. Verhouding Raad voor de Mededinging/sectoriële toezichthouders	162
D. Een historische opportuniteit gemist?	163
Afdeling 2. Institutioneel kader	164
Hoofdstuk 2. Ontwikkelingen in het EU-mededingingsrecht	164
Afdeling 1. Concentratiecontrole	165
Afdeling 2. Mededingingsbeperkende afspraken	166
§ 1. Toegang tot netwerken	166
§ 2. Verhoogde concurrentie tussen aanbieders	166
§ 3. Langetermijncontracten (gas)	167
Besluit	167
Bijlage: Overzicht van de Electrabel-dossiers	168

OVERZICHT VAN RECHTSLEER 2003	
BERNARD VANHEUSDEN	171
OVERZICHT ENERGIEWETGEVING 2003	
JÜRGEN DE STAERCKE	177
Hoofdstuk 1. Opzet	177
Hoofdstuk 2. Belgische federale overheid	177
Hoofdstuk 3. Vlaamse Gewest	185
Hoofdstuk 4. Brussels Hoofdstedelijk Gewest	187
Hoofdstuk 5. Waalse Gewest	188
Hoofdstuk 6. Europese Gemeenschappen	190
Afdeling 1. Wetgeving	190
Afdeling 2. Mededelingen en bekendmakingen	191
TREFWOORDENREGISTER	193